

Wyrd!

de Răzvan Tudor

Etimologia titlului vine din engleza veche și provine din rădăcina actualului cuvânt englezesc „weird” (straniu, ciudat, neașteptat). La origine, cuvântul este de sorginte indo-europeană și desemnează într-un sens mai larg un mod de viață în care evenimentele erau legate unele de altele asemeni firelor încrucișate ale unei pânze de păianjen. Conceptul în sine, regăsit la șamani, s-ar transpune în ideea că **toate lucrurile depind unele de altele și că modificarea stării unuia implică modificarea tuturor**. Dacă orientalii au fost în stare să constate această legătură prin ceea ce este cunoscut ca starea de conștiință șamanică, europenii au descoperit același lucru prin principiile fizicii cuantice și mai curând, prin abordarea integrată a managementului riscului financiar.

La ora actuală, în ceea ce privește managementul riscului, există două curente care își adjudecă partizani în egală măsură. Pe de o parte, școala care justifică hedgingul survenit ca urmare a aplicării metodelor de management al riscului din perspectiva creșterii valorii de piață a firmei pentru care se aplică, iar pe de altă parte, cei care spun că această justificare este desuetă. Și, într-adevăr, economic vorbind, acționarii se pot proteja individual împotriva expunerilor pe care le-ar avea din scăderea valorii de piață a acțiunilor deținute, iar atitudinea firmelor care se protejează împotriva expunerilor poate veni din dorința de a obține câștiguri cât mai mari din activități conexe. În plus, statistica demonstrează următorul aspect - biblic (celui care are i se va da, iar celui care nu are i se va lua chiar și ceea ce are!) - firmele mari și foarte mari sunt cele care fac operațiuni de hedging pentru expunerile înregistrate, în timp ce firmele mici nu. Aceasta să fie oare cauza clișeului "peștele mare înghite peștele mic"?

Aspectul menționat anterior analizează firma în raport de acționarii săi și nu neapărat din perspectiva firmei ca entitate de sine stătătoare. Din acest punct de vedere, abordarea integrată a managementului riscului nu se concentrează exclusiv asupra acestei relații ci asupra identificării, cuantificării,

măsurării și repartizării riscurilor. Neglijarea acestor pași ar putea produce pierderi. Astfel, abordarea integrată a managementului riscului devine în ultimă instanță un proces amplu de luarea a unor decizii de management, în condițiile în care conducerea are, în timp aproape real, imaginea exactă a riscurilor pe care și le asumă într-o situație dată. Pentru atingerea unui asemenea deziderat, este evident că problema costurilor pe care le implică implementarea unui astfel de sistem, poate fi una acută.

Totuși, la un anumit grad de dezvoltare, pe care o firmă îl poate atinge, omiterea unei astfel de soluții, s-ar putea traduce în pierderea oportunităților de a evidenția "hedgingul natural" precum și supradimensionarea sau neglijarea unor riscuri potențiale sau existente.

Conceptul de supermarket financiar sau o firmă cu specific petrolier extinsă pe toate cele trei stream-uri (downstream, main și upstream) sunt, în situația dată, cele mai bune exemple. Expunerile pe care fiecare linie de business le are în ansamblu se pot anihila reciproc și de asemenea orice punct de lucru nu își poate permite luxul de a-și gestiona expunerile pe cont propriu. Acest lucru trebuie să se întâmple în ansamblul. Practic orice activitate, la nivel micro, poate avea un impact asupra riscurilor generale întâlnite într-o firmă. Însă decizia asupra gestionării riscurilor nu se poate lua decât la un nivel macro.

Așa se face că implicarea firmelor mari în activități de hedging se dovedește pe deplin justificată pe când barierele existente explică de ce firmele mici sunt mai reticente. Și cu toate acestea, managementul riscului financiar nu este un deziderat sau o cauză destinată exclusiv "peștilor mari". De altfel, procesele de demutualizare pe care marile burse le traversează de câțiva ani scot la iveală o nouă tendință: orientarea spre profit a unor astfel de instituții se traduce în identificarea unor noi segmente de piață (firmele mici și mijlocii) și satisfacerea lor prin punerea la dispoziție de instrumente accesibile de gestionarea a riscului (mini-contractele) . Instrumente care devin astfel accesibile atât financiar cât și operațional.

Bibliografie:

- Cumming, Christine M. și Hirtle, Beverly J.- "The challenges of risk management in diversified financial companies", Federal Reserve Bank of New York, March 2001
- Drouot Patrik – „Șamanul, Fizicianul și Misticul” – Editura Humanitas 2003, paginile 168-169

Acest articol a fost publicat in revista Banii Nostri in perioada 2003-2004